

ÉIRE SA DOMHAN AGUS SAN AE

2017, foinsí: Eurostat agus FAO

Sa bhliain 2017 bhí Éire sa 6ú háit san AE i dtaca le táirgeacht iascaigh agus sa 7ú háit i dtaca le táirgeacht dobharshaothraithe.

(1.000 tonna)	An Domhan	AE-28	Éire	% An Domhan	% AE-28
Gabhálacha	93.204	5.253	247	0,27%	4,70%
Dobharshaothrú	111.966	1.372	43	0,04%	3,13%
Iomlán	205.170	6.625	290	0,14%	4,38%

CABHLACH IASCAIGH

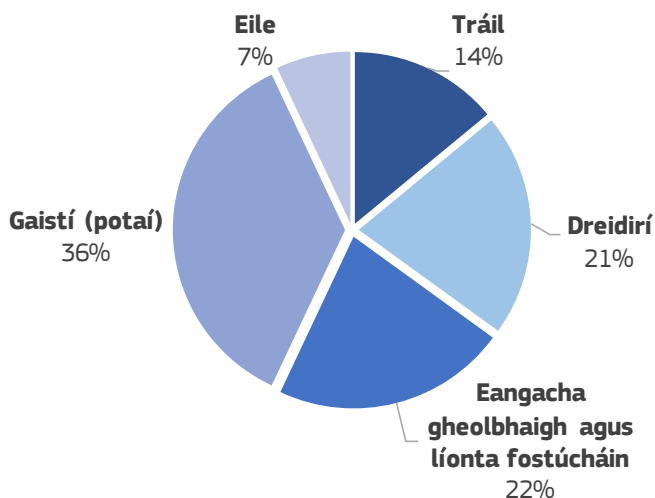
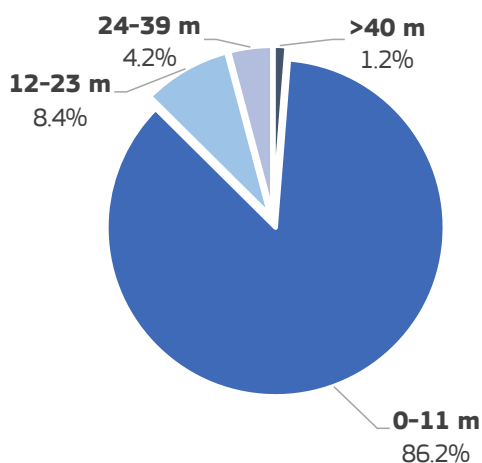
Cablach: 2018, foinse: Clár cablaigh iascaigh an AE - Eurostat

Fostaíocht: 2017, foinse: JRC

Árthaí (2018)	Toilleadh (2018)	Cumhacht (2018)	
Líon: 2.032	Olltonnáiste: 64.455	Cileavata: 190.015	
COIBHÉIS LÁNAIMSEARHA IOMLÁN (CLA), 2017: 2.608			
0-11 m	12-23 m	24-39 m	>40 m
Poist (CLA): 46%	Poist (CLA): 27%	Poist (CLA): 20%	Poist (CLA): 7%

Cablach iascaigh na hÉireann de réir faid agus trealaimh

(% de líon iomlán na n-árthaí)

CUR I dtÍR

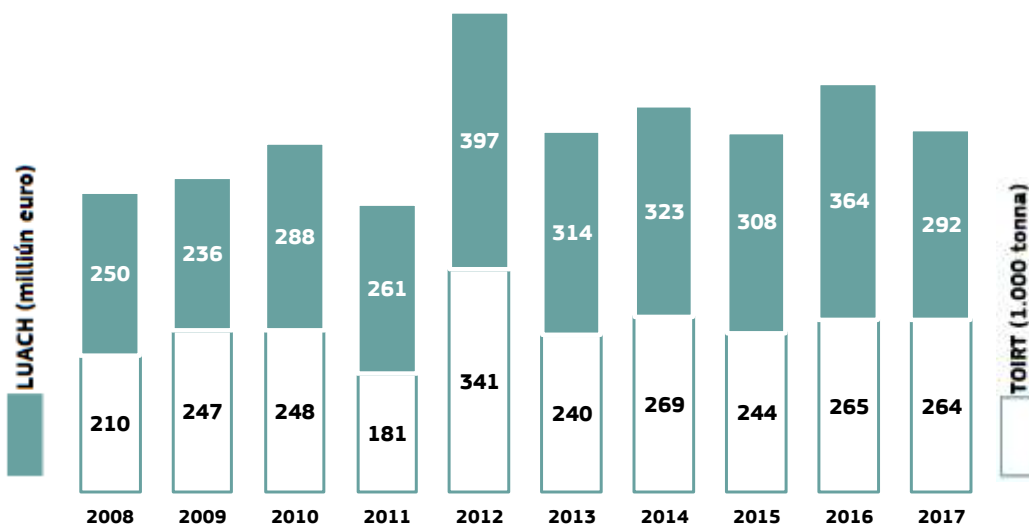
Foinse: EUMOFA, bunaithe ar shonraí ó Eurostat agus ón SFPA

Is ionann cur i dtír agus an chéad díluchtú táirge iascaigh ar bith ó ártach iascaigh i mBallstát ar leith de chuid an AE. San áireamh sin tá plandaí uisceacha agus speicis nach bia don duine iad. Déantar taifead ar chur i dtír de réir glanmheáchain agus luacha, agus cur i dtír a dhéanann árthaí as Ballstáit an AE, as an Íoslainn agus as an Iorua atá i gceist.

Sa bhliain 2017, táirgí úra a bhí in 68% den chur i dtír, ach níl sonraí ar fáil maidir le staid leasaithe an 32% atá fágtha. Ó thaobh úsáid sprice de, bia don duine a bhí in 68% den chur i dtír ach níl sonraí ar fáil maidir leis an 32% atá fágtha.

Tá 179 calafort iascaigh chláraithe in Éirinn (foinse: Clár Máistirshonraí an AE).

Cur i dtír iomlán

Príomhspeicis thráchtála a cuireadh i dtír agus % den iomlán

(2017, milliún euro agus 1.000 tonna)

Speicis	Luach (milliún euro)	% den iomlán	TOIRT (1.000 tonna)	% den iomlán
RONNACH	70	24%	84	32%
GLIOMACH NA HIORUA	40	14%	53	20%
COLMÓIR	37	13%	22	8%
LÁIMHÍNEACH	26	9%	18	7%
SCOILTEÁN	14	5%	14	5%
EILE	105	35%	73	28%

DOBHARSHAOTHRÚ

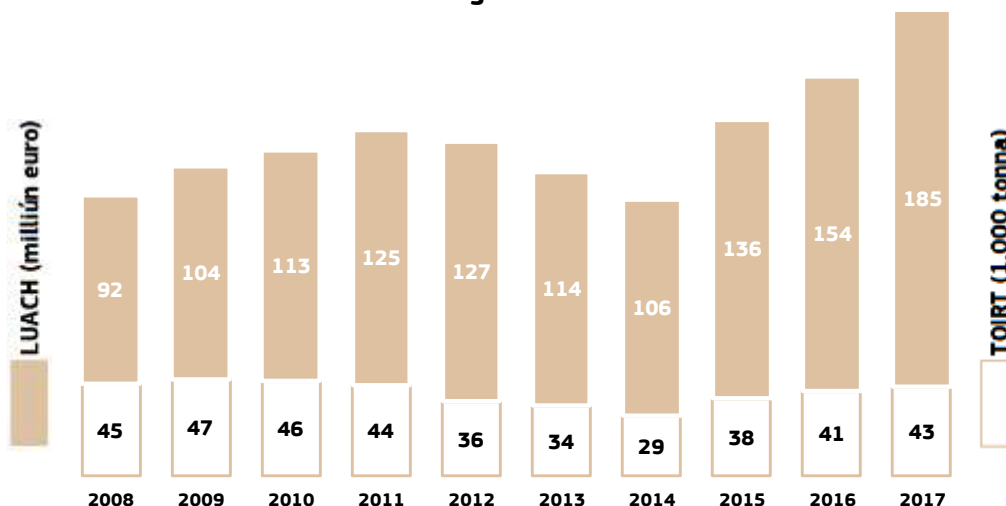
Foinse: EUMOFA, bunaithe ar shonraí ó Eurostat agus ón FAO

Is ionann dobharshaothrú agus saothrú orgánach uisceach (fionnuisce nó sáile) amhail éisc, moilisc, crústaigh agus plandaí uisceacha. Déantar taifead ar shonraí dobharshaothraithe de réir coibhéise beomheáchain agus luacha.

Sa bhliain 2017, tharla 99% de tháirgeacht na hÉireann in uiscí mara agus an chuid eile i bhfionnuisce. Seo a leanas na príomh-mhodhanna táirgthe a úsáideadh:

- 42% den táirgeacht: i gliabháin in uiscí mara;
- 38% den táirgeacht: amach ón ngrinneall in uiscí mara;
- 19% den táirgeacht: ar an ngrinneall in uiscí mara;
- 1% den táirgeacht: i gcórais athshruthaithe in uiscí mara agus ag baint úsáide as modhanna eile nach bhfuil sonraí ar fáil fúthu, idir in uiscí mara agus i bhfionnuisce.

Táirgeacht iomlán

Príomhspeicis tráchtála a shaothraítear agus % den iomlán

(2017, milliún euro agus 1.000 tonna)

Speicis	Luach (milliún euro)	% den iomlán	TOIRT (1.000 tonna)	% den iomlán
BRADÁN	134	72%	18	42%
OISRE	35	19%	16	38%
DIÚILICÍN, MYTILUS SPP.	15	8%	8	19%
BREAC	1	1%	1	1%

EAGRAÍOCHTAÍ TÁIRGEOIRÍ

2019, foinse: DG MARE, [nasc](#)

Aithnítear **5 eagraíocht táirgeoirí (ET)** go hoifigiúil in Éirinn. Is é a ról ná tairbhe a dhéanamh do bhaint amach chuspóirí an Chomhbheartais Iascaigh (CBI) agus Chomheagrú na margaí (CEM) trí mheán gníomhaíochtaí a gcuid ball a chomhbhainistiú.

Ar an 5 ETanna, oibríonn ceann amháin acu sa do Bharshaothrú agus 4 cinn in earnáil an iascaigh.

CÉAD DÍOLACHÁIN

2017, foinse: EUMOFA

Is ionann céad díolacháin agus an t-iasc a dhíoltar nó a chláraítear ag lárionad ceantála nó le ceannaitheoirí cláraithe nó le heagraíochtaí táirgeoirí (ET). Ní gá gurb ionann céad díolacháin agus cur i dtír óir níl iasc a chuireann áirthe de chuid cuideachtaí próiseála i dtír nó díolacháin dhíreacha le próiseálaithe san áireamh sna chéad díolacháin.

In Éirinn, ní dhéantar céad díolacháin trí cheant ach trí chonradh go hiondúil.

MÓRDHÍOL

Is céim idirghabhálach sa bhealach dáileacháin é an mórdhíol ina gceannaítear ar an mórchoir agus ina ndíoltar le hathdhíoltóirí (m.sh. miondhíoltóirí) seachas le tomhaltóirí.

Níl margadh struchtúrtha mórdhíola ar bith ann in Éirinn, ach tá roinnt cuideachtaí ann a fheidhmíonn mar dháileoirí mórdhíola. Mar gheall ar chomhdhlúthú le roinnt blianta anuas, tá tuairim is 80% den mhargadh i seilbh sé mhórdhíoltóir. Ceannaíonn na dáileoirí mórdhíola táirgí ó iascaireachtaí agus ó dhobharshaothrú araon, ach allmhairítear an chuid is mó dá dtáirgí. Foinse: Bord Iascaigh Mhara.

PRÓISEÁIL

De réir Eurostat-SBS, fostaíodh 2,454 duine i dtionscal próiseála éisc in Éirinn sa bhliain 2017. Bhí luach breise 122.6 milliún euro ag an earnáil, mar atá 2% de luach breise as déantús iomlán táirgí bia.

Sa bhliain 2018, ba iad “Filléid éisc úra nó fhuaraithe agus feoil eile éisc gan chnáfairt” agus “Iasc saille iomlán reoite” na táirgí is mó dár díoladh (foinse: Eurostat-PRODCOM).

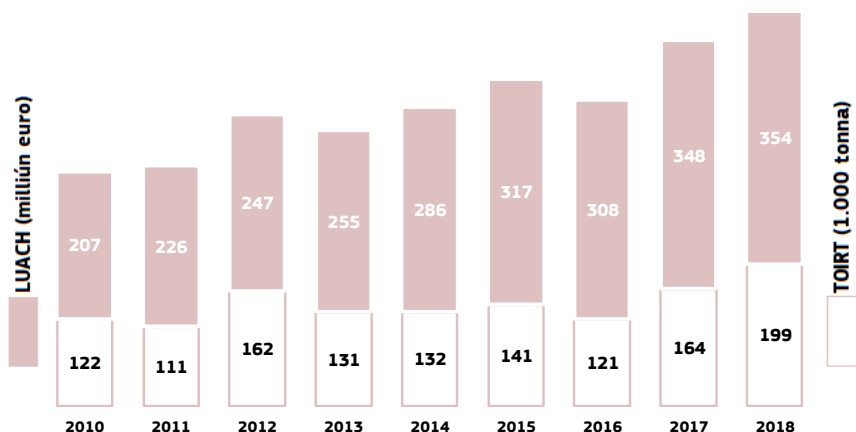
114 cuideachta
Díolacháin: 649 milliún euro
(2017, foinse: Eurostat - SBS)

ALLMHAIRIÚ – ONNMHAIRIÚ

Foinse: EUMOFA, bunaithe ar shonraí ó Eurostat-COMEXT

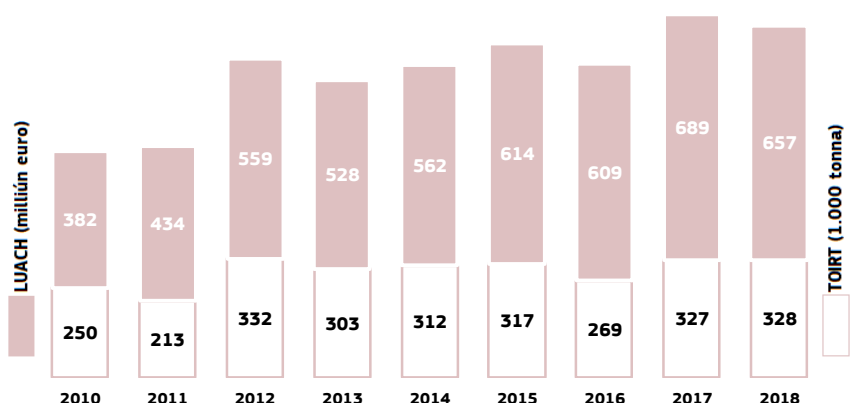
ALLMHAIRIÚ

Na príomhspeicis tráchtála a allmhairíodh agus % d'iomlán na n-allmhairí (2018, milliún euro)

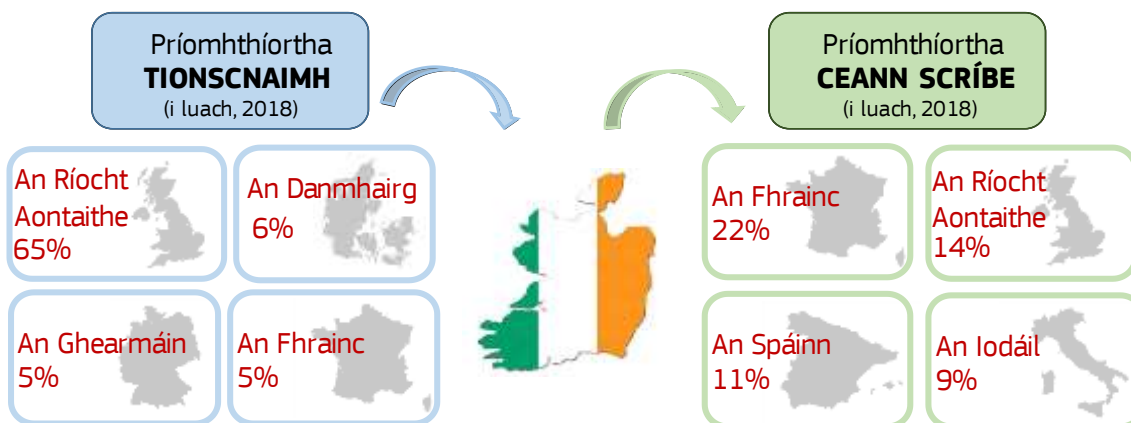
BRADÁN	72	20%
TÁIRGÍ EILE	37	11%
TROSC	29	8%
ÉISC MHARA, EILE	26	7%
NEAMHBHIANNA EILE	19	6%
EILE	171	48%

ONNMHAIRIÚ

Na príomhspeicis tráchtála a onnmhairíodh agus % d'iomlán na n-onnmhairí (2018, milliún euro)

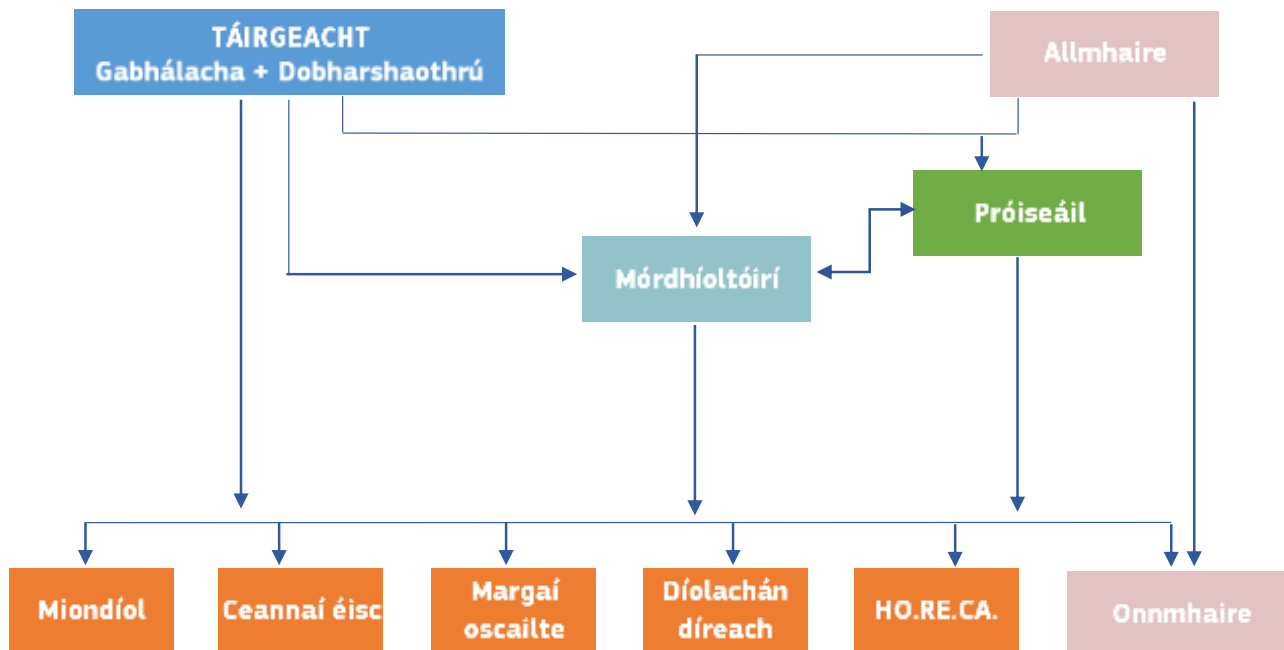
RONNACH	83	13%
BRADÁN	82	13%
PORTÁN	61	9%
GLIOMACH NA HIORUA	57	9%
OISRE	42	5%
EILE	332	51%

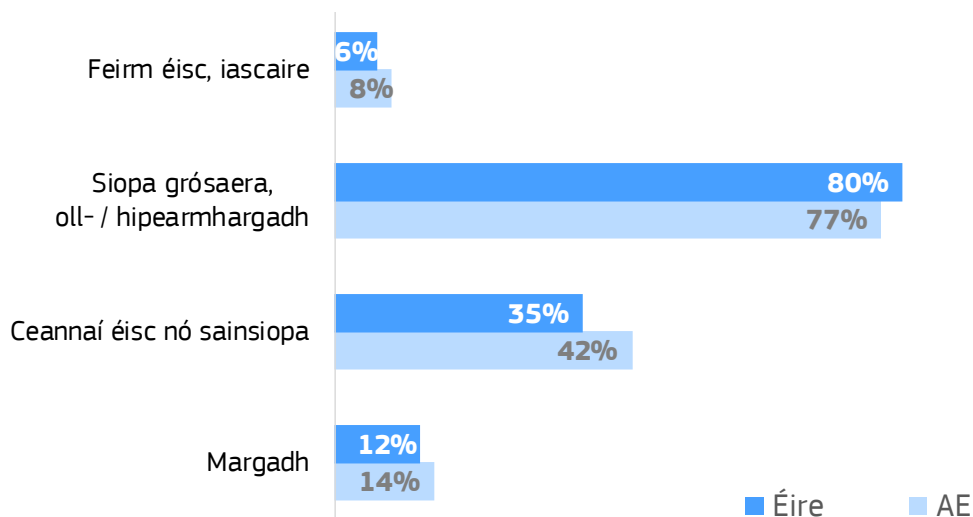

DÁILEADH

Slabhra soláthair na dtáirgí iascaigh agus do Bharshaothraithe in Éirinn (foinse: Bord Iascaigh Mhara):

Rogha na dtomhaltóirí ar bhealaí ceannaigh (foinse: Eorabharaiméadar, 2018):

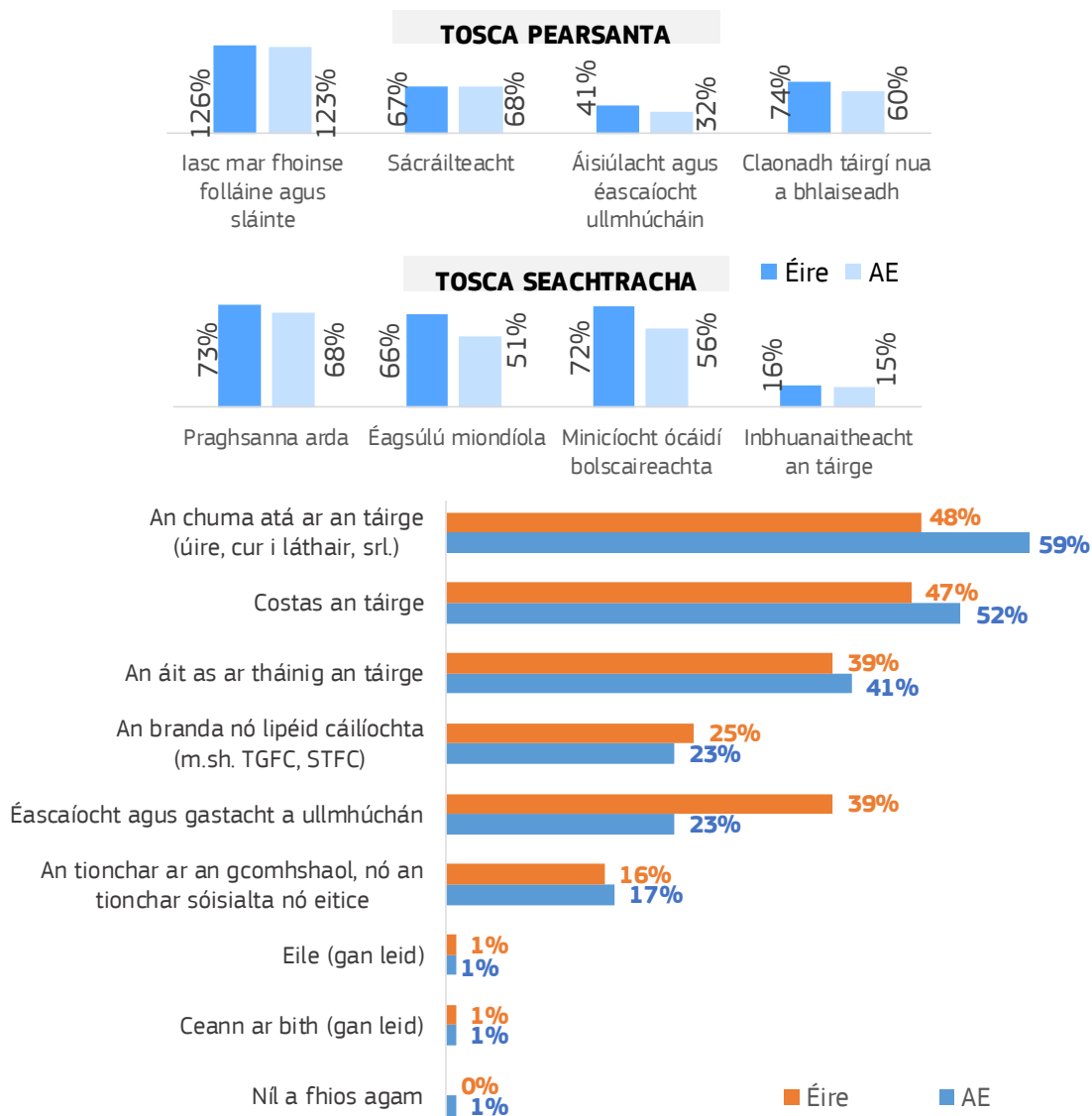
TOMHALTAS

Meastar gurbh é 23 kg per capita an tomhaltas dealraitheach sa bhliain 2017, gan athrú ón 2016. Ba iad ronnach, bolmán, trosc, scadán agus bradán na speicis ba mhó a tomhlaíodh (foinse: EUMOFA).

Is san aoisghrúpaí 40-54 agus os cionn 55 an chuid is mó de thomhaltóirí rialta, mar atá, iad siúd a itheann táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe uair sa mhí ar a laghad. Is lú an claonadh ag daoine óga (15-24) iasc a ithe go minic in Éirinn, agus ar fud an AE freisin. Sa chatagóir seo, 54% den iomlán is ea tomhaltóirí rialta, líon is ísle i bhfad ná san AE ar an iomlán (67%). Is táirgí úra agus deataithe, saillte nó triomaithe a itheann na hÉireannaigh go mór mór; itear iasc scaoilte (73%) níos minice ná san AE ar an iomlán (68%) (foinse: EUMOFA, "EU consumer habits regarding fishery and aquaculture products", 2017).

23 kg per capita
(2017, foinse: EUMOFA)

Tosca ceannaigh (foinse: cairt thuas: EUMOFA, 2017; cairt thíos: Eorabharaiméadar, 2018)

AN TÍR IN EUMOFA

CUR I dTÍR

Bailítear toirteanna agus luachanna ó Eurostat – Iascach agus comhtháthaítear le sonraí ón SFPA iad.

Tá siad ar fáil go bliantúil agus tá rochtain orthu trí tháblaí simplí agus casta, agus tríd an áis oll-íoslódála.

CÉAD DÍOLACHÁIN

Bailítear toirteanna agus luachanna go míosúil ó Bhord Iascaigh Mhara agus tá gach aon speiceas a dhíoltar in áiteanna díolacháin in Éirinn san áireamh.

Tá rochtain orthu trí tháblaí simplí agus casta, agus tríd an áis oll-íoslódála. Maidir le céad díolacháin mhíosúla, tá rochtain ar shonraí ar leibhéal Imdhealaithe freisin, trí thábla casta ar leith agus tríd an áis oll-íoslódála.

ALLMHAIRIÚ - ONNMHAIRIÚ

Bailítear toirteanna agus luachanna ó Eurostat – COMEXT. Baineann na sonraí le sreafaí trádála gach aon táirge iascaigh agus dobharshaothraithe de réir thairfead na gcustam náisiúnta.

Tá siad ar fáil go míosúil agus go bliantúil agus tá rochtain orthu trí tháblaí simplí agus casta, agus tríd an áis oll-íoslódála.

DOBHARSHAOTHRÚ

Bailítear toirteanna agus luachanna ó Eurostat – Iascach agus comhtháthaítear le sonraí ón FAO iad.

Tá siad ar fáil go bliantúil agus tá rochtain orthu trí tháblaí simplí agus casta, agus tríd an áis oll-íoslódála.

MÓRDHÍOL

Níl sonraí ar fáil

PRÓISEÁIL

Bailítear sonraí ó Eurostat – PRODCOM. Baineann siad le toirteanna agus le luachanna táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe díreach ón bhfeirm a dhíoltar sa tír i ndiaidh a gclaochlú ó amhábhhar go táirgí deiridh.

Tá siad ar fáil go bliantúil agus tá rochtain orthu trí tháblaí simplí, agus tríd an áis oll-íoslódála.

TOMHALTAS

Bailítear toirteanna agus luachanna maidir leis na táirgí úra iascaigh agus dobharshaothraithe a thomhlaíonn teaghlaigh ó Europanel bunaithe ar thuiriscíú painéil. Déantar monatóireacht ar shonraí maidir le 7 bpríomhspeiceas tráchtála + an mhír “Eile”, ina gcomhshuimítear na speicis eile go léir (cliceáil [anseo](#) faoi choinne an liosta iomlán).

Tá na sonraí ar fáil go míosúil agus go bliantúil agus tá rochtain orthu trí tháblaí simplí agus tríd an áis oll-íoslódála. Ina theannta sin, tá rochtain ar mheánphraghsanna seachtainiúla trí tháblaí simplí agus casta, agus tríd an áis oll-íoslódála.